

6.Tıp Eğitimi Çalıştayı Sonuç Bildirisi

“Tıp Eğitiminde Kariyer Planlaması”

Giriş

Kariyer, bireyin iş yaşamındaki üretken yılların çoğunu harcayarak başlangıç yaptığı, geliştirdiği ve genelde çalışma hayatının sonuna kadar sürdürdüğü iş ya da meslek olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde “kariyer” kelimesi “iş” ve “meslek” kelimeleri ile eş anlamlı kullanılmaktadır.(1)

Kariyer seçimi, bireyin yaşamında vermiş olduğu en önemli kararlardan biridir. Her birey yaşamının belli bir döneminde, kariyer tercihlerini kesinleştirerek, ileride icra edeceği mesleği belirler. Eğer bir birey kariyer kararını verme çağına geldiği halde seçenekler arasında bocalıyor, sık sık kararlarını değiştiriyor ve bir türlü kariyer tercihini kesinleştiremiyorsa mesleki açıdan bir kararsızlık yaşadığı düşünülebilir.(2)

Son yıllarda uygulanmakta olan sağlık politikaları tıp öğrencileri üzerinde gelecek kaygısına neden olmakta ve kariyer planlamalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Tıp öğrencilerinin mezun olduktan sonra işsiz kalmayacakları düşüncesi öğrencilerin kariyer planlaması konusunda ilgisiz olmasına neden olmaktadır.

Öğrencilerin kendi ilgi alanlarını ve becerilerini tam olarak bilememesi, kariyerlerini yanlış planlamalarına neden olmaktadır.

Tıp eğitiminde son dönemlerde uzmanlaşmaya aşırı bir ilgi mevcuttur. Tıp öğrencileri, tıp eğitiminde son dönemde görülen aşırı uzmanlaşma isteğinin;

- Toplumun pratisyen hekimlere karşı ön yargısı,
- Halkın uzman hekim tarafından tedavi görmek istemesi,
- Uzmanlaşmanın finansal getirisinin daha yüksek olduğu düşüncesi,
- Tedavi eden taraf olarak daha başarılı olunacağı düşüncesi,
- Belirli bir alana yönelip, o alanda en iyisi olma isteği,
- Pratisyenlik süresince, önceden kazanılmış bilgi ve yeteneklerinin köreleceği korkusundan kaynaklandığını düşünmektedir.

Tıp öğrencilerinin, önceliklerini belirleyememeleri ve sosyal gereksinimlerini kariyer planlarının üstünde tutmaları, kariyerlerini belirlemede yeterli hassasiyeti gösterememelerine neden olmaktadır.

Öğrencilerin üniversite öncesinde tıp eğitimi ve tıp hayatı konusunda yeterince bilinçlendirilmemeleri, üniversite eğitimi döneminde hayal kırıklığına uğramalarına ve meslek seçimlerinin doğru olmadığını düşünmelerine neden olmaktadır. Bu durum kariyerlerini planlamalarında isteksiz olmalarına sebep olmaktadır.

Ana Metin

Türk Tıp Öğrencileri Birliği, 6.Tıp Eğitimi Çalıştayı'nda tıp öğrencilerinin "Tıp Eğitiminde Kariyer Planlaması" konusundaki sorunlarından yola çıkarak;

- Aileler
- Tıp Fakültelerindeki Tıp Eğitimi Paydaşları
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Türk Tıp Öğrencileri Birliği tıp öğrencilerini -aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanan- çözüm önerilerini değerlendirmeye; "Tıp Eğitiminde Kariyer Planlaması"nın geliştirilmesi amacıyla faaliyetler yürütürken bildiride ismi geçen diğer paydaşları da iş birliğine davet etmektedir.

Aileler

Aileler, çocuklarının kendini tanıması konusunda okul öncesi dönemden itibaren sorumluluk almalıdır. Bununla birlikte iş ve meslek alanları konusunda aileler bilinçlendirilmelidir.

Milli Eğitim Bakanlığı

İlköğretim ve lise eğitim sisteminin öğrencilerin becerilerini, yaratıcılıklarını, ilgi alanlarını fark edebilecekleri şekilde yapılandırılmalıdır.

İlköğretim ve lisede öğrencilerin mesleki yönelimlerini ölçmek adına belirli aralıklarla profesyonel testler uygulanmalıdır.

Öğrencilerin kendi ilgi alanları ve becerileri doğrultusunda meslek seçimi yapabilmesi için meslek tanıtım programları lise döneminde uygulanmalıdır. Bu programlar objektif olmalı, kurumlara yönelik reklam uygulamalarını içermemelidir.

Tıp Fakültelerindeki Tıp Eğitimi Paydaşları

Tıp öğrencilerin geleceğe dair kariyer planlamaları ile ilgili karşılaşılabileceği sorunları dile getirebileceği bilgi alabileceği platform dekanlıklar tarafından kurulmalıdır.

Tıp fakültesi öğrencileri doğru kariyer planlaması yapabilmeleri için konu hakkında eğitimler almalıdır.

Tıp eğitimi kurumları, öğrencilerin kendilerini tanımaya ve ideallerine yönlenmesine yardımcı olacak çalışmalar yapmalı ve farklı kariyer seçeneklerini sunmalıdır. Seçenekler kısıtlayıcı olmamalı, aksine harekete geçirmek için teşvik edici olmalıdır.

Tıp eğitimi sonrasında seçilecek alanın sunacağı çalışma şartları, ekonomik standartları ve sosyal yaşam kalitesi sunulan kariyer seçeneklerinin içeriğini oluşturmalıdır.

Mezuniyet sonrası için kariyer seçeneklerini tanıttığı paneller düzenlenmelidir.

Tıp fakültesi öğrencilerine hastaneyi tanıma programları çerçevesinde kariyer planlamasına da fayda sağlayacak şekilde seçmeli staj olanakları sağlanmalıdır.

Ders kurulları öncesinde ilgili anabilim dallarının yapısı, çalışma koşulları ve olanakları hakkında tanıtıcı programlar(sunum, panel, ziyaretler vb.) yapılmalıdır.

Yurt dışında tıp kariyeri ile ilgili çalışmalarını öncesinde dil eğitimi konusunda ilgili kurumların kolaylaştırıcılık çalışmalarında bulunması gerekmektedir.

Mezuniyet sonrası tıp eğitimini yurt dışında planlayan tıp öğrencilerinin yurtdışında uzmanlık konusunda bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Yurtdışında uzmanlık eğitimi alan öğretim görevlileri başta olmak üzere konu hakkında yetkin kişiler öğrencileri yurtdışında uzmanlık konusunda bilgilendirici faaliyetler düzenlemelidir. Yurt dışında mezuniyet öncesi gerçekleştirilen stajların denkliliğinin sağlanması konusunda ilgili fakülteler gerekli çalışmaları gerçekleştirip, bu konuda yapıcı olmalıdır.

Fakültelerde, öğrencilerin kariyer planlaması sürecinde sürekli fayda sağlayabilmek adına “Kariyer Merkezleri” kurulmalıdır. Kariyer merkezleri;

- Tıp Eğitimi ve kariyer seçenekleri ile ilgili güncel gelişmelerin takibini yapmalı ve gelişmeleri öğrencilere aktarmalıdır.
- Fakülte mezun ilişkiler birimleri, öğrencileri kariyer planlamasına destek olacak faaliyetler yürütmelidir.
- Tıp fakültesi öğrencilerine mesleki eğilimlerini görebilmeleri için rehberlik merkezleri, kariyer merkezlerinin içeriğinde yer almalıdır. Bu rehberlikler ‘mesleki eğitim testleri’ geliştirmeli ve isteyen öğrencilere uygulamalıdır.
- Kariyer Merkezleri, uzmanlık derneklerinin takipçisi olmalı öğrenci bazlı kariyer planlamasına yönelik düzenlenen seminerler, kongrelerde ilgili derneklerden katılımın sağlanması için aracı olmalıdır.

Türk Tıp Öğrencileri Birliği

Tıp öğrencilerinin kariyer planlamalarına yardımcı olmak adına çalışmalar yürütmelidir. Bu çalışmalar fakülte bazında kariyer planlamalarına yönelik seminerler, kongreler olabilir. Ulusal bazda ise bütün tıp öğrencilerinin katılımını sağlayan kongre veya konferansların düzenlenmesi örnek olarak gösterilebilir.

Tıp öğrencilerinin uzmanlıklarında doğru tercihler yapabilmesi için Türkiye’deki tüm tıp fakültelerini kapsayan veri tabanı oluşturulmalıdır. Oluşturulan veri tabanının hazırlık aşamasında Birlik gönüllüleri başta olmak üzere, öğretim görevlileri, araştırma görevlileri yer almalıdır.

Kaynakça

- (1)Varol, S. E. 2001. Kariyer Yönetim Planlaması ve Yeni Gelişmeler. İstanbul.
- (2) Kuzgun, Y. 2000. Meslek Danışmanlığı Kuramlar ve Uygulamalar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

